

2019

Frifondrapporten

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner, 2020.

Alle Frifonds årsrapporter er tilgjengelige på www.frifond.no.

Rettigheter til bilder er spesifisert i bildetekst.

1. Innhold

1. Innledning	4
2. Fordeling av midler	4
3. Frifond organisasjon	4
3.1 Søknader og saksbehandling i 2019	
3.2 Eksempler på organisasjoner som får støtte	
3.3 Oppfølging, veiledning og rapportering	
4. Frifond teater	11
4.1 Eksempler på prosjekter som har fått støtte	
5. Frifond barn og unge	12
6. Egenorganisert fysisk aktivitet	15
6.1 Bakgrunn	
6.2 Tildelinger	
6.3 Kjønn, alder og geografi	
6.4 LNU som forvalter av midler til egenorganisert fysisk aktivitet	
6.5 Restmidler	
7. Fylkesfordeling	18
8. Resultater fra Frifond-undersøkelsen	22
9. Administrasjon av Frifond-ordningen i LNU	23
9.1 LNUs saksbehandlingssystem	
9.2 Koordinering og samarbeid med Norsk musikkråd	
9.3 Informasjonsarbeid	
10. Avslutning	26

1. Innledning

Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) viser til tilskuddsbrev fra Kulturdepartementet 16. mai 2019 med referanse 18/2958. Tilskuddsbrevet viser til regjeringens mål om å legge til rette for bredde og mangfold gjennom gode støtteordninger for frivilligheten, og prioritere barne- og ungdomsaktivitet. Videre er Frifonds formål formulert, og det er trukket opp forutsetninger for LNUs forvaltning av tilskuddet.

Denne rapporten beskriver LNUs forvaltning av Frifond barn og unge, Frifond teater og Frifond organisasjon. Forvaltningen av tilskudd til egenorganisert fysisk aktivitet er omtalt spesifikt i egne deler i rapporten.

Rapporten har følgende vedlegg:

- Revisors beretning for støtteordningene Frifond barn og unge, Frifond teater og Frifond organisasjon samt for administrasjonen av disse
- Liste over Frifond-organisasjoner og medlemmer i LNU
- Styrets vurdering av Frifond-forvaltningen og styrets vurdering av LNUs økonomiske situasjon
- Nøkkeltall for Frifond organisasjon, Frifond barn og unge og Frifond teater
- Resultater fra Frifond-undersøkelsen for Frifond barn og unge og Frifond teater uten tekstkommentarer
- LNUs regnskap for 2019
- LNUs forvaltningsmanual
- Liste over søknader om støtte til egenorganisert fysisk aktivitet

Oppdaterte retningslinjer for de enkelte støtteordningene er tilgjengelig på www.frifond.no og www.lnu.no.

2. Fordeling av midler

LNU ble i 2019 tildelt 146 518 575 kroner fra Norsk Tippings overskudd til kulturformål (heretter omtalt som spillemidlene) til Frifond barn og unge, Frifond organisasjon og Frifond teater. I tillegg mottok LNU et tilskudd på 4 000 000

kroner til egenorganisert fysisk aktivitet i Frifond barn og unge fra spillemidlene til idrettsformål. LNU har fått godkjent å flytte 5 000 000 kroner av restmidlene til Frifond barn og unge over til Frifond organisasjon, til utdeling der. I tråd med tilskuddsbrevet føres også renteinntektene inn på kontoen til hver enkelt støtteordning for utdeling. Renteinntektene i 2019 utgjorde totalt 12 582 kroner.

Styret i LNU vedtok å fordele 89,67% av tilskuddet til Frifond organisasjon og 10,33% til Frifond barn og unge. I tillegg hadde hver enkelt ordning restmidler og renteinntekter til fordeling. Dermed hadde Frifond organisasjon 132 968 097 kroner til utdeling i 2019, mens Frifond barn og unge hadde 33 876 508 kroner, inkludert midler øremerket til fysisk aktivitet. Kulturdepartementet tildelte i tillegg Frifond teater 3,5% av den totale bevilgningen, noe som utgjorde 10 847 061 kroner til utdeling.

3. Frifond organisasjon

Frifond organisasjon hadde 132 968 097 kroner til utdeling i 2019. Midlene bestod av tilskudd for 2019, restmidler fra 2018, restmidler fra Frifond barn og unge, returnerte midler fra 17 organisasjoner og renteinntekter. 94 organisasjoner fikk tilsagn om midler fra Frifond organisasjon i 2019, 5 organisasjoner fikk avslag. Organisasjonene søkte på vegne av 462 056 tellende medlemmer og 9 372 tellende lokallag.

I løpet av året ble det, via de nasjonale sentralleddene, betalt ut i alt 127 728 629 kroner til 8609 lokallag over hele landet. Sentralleddene rapporterer i tillegg at de har tatt ut til sammen 6 373 265 kroner til administrasjon av ordningen. Inntil 5% av tilskuddet organisasjonen mottar, kan brukes som administrasjonsmidler i sentralleddet. Disse tallene baserer seg på innsendte rapporter fra sentralleddene.

Sentralleddene har i 2019 rapportert inn 4 987 825 kroner i restmidler som ikke har blitt utbetalt fra sentralleddene til lokallagene. LNU gjør hvert år en vurdering av totaliteten av restmidler både i ordningen som helhet og hos de enkelte organisasjonene, ettersom to ellers like organisasjoner ikke nødvendigvis har samme evne til å bruke midler i sine lokallag. Mindre beløp som organisasjonene vurderes å kunne bruke

Tabell 1

Regnskap Frifond organisasjon 2019

Restmidler per 01.01.2019	1 320 609 kr.
Tilsagn spillemidler	123 875 594 kr.
Andel restmidler fra Frifond barn og unge	4 950 000 kr.
Returnerte restmidler før tildeling	2 821 895 kr.
Sum inntekter før fordeling	132 968 098 kr.
Sum bevilgede tilskudd jf. database	132 968 097 kr.
Sum utbetalte tilskudd	132 968 097 kr.
Returnerte restmidler etter tildeling	257 097 kr.
Renteinntekter	9776 kr.
Restmidler	266 874 kr.

overføres til neste tilskuddsår, mens større beløp kreves tilbake til LNU og omfordeles ved neste tildelingsrunde. Noen organisasjoner velger å overføre alle restmidler, slik at de får bare "friske" midler i det nye tilsagnsåret.

LNU vedtok i 2014 å kreve tilbake restmidler fra organisasjoner som har restbeløp over 100 000 kroner, og/eller restbeløp over en tredjedel av tildelte midler. I tillegg utøves det skjønn dersom LNU anser at organisasjonen ikke vil være i stand til å absorbere restmidlene i tillegg til den ordinære utdelingen, for eksempel dersom organisasjonen også tidligere år har hatt store restbeløp.

Den totale tilbakekrevingen av midler utdelt i 2019 utgjør 3 922 403 kroner. Midlene LNU krever tilbake vil bli fordelt sammen med det ordinære tilskuddet i 2020.

I 2019 er det 18 organisasjoner som har restmidler som skal tilbakebetales. Totalt rapporterte 51 organisasjoner at de hadde noe rest på konto, mens 43 organisasjoner har delt ut alt. Restmiddelbeløp i sentralleddet kan enten skyldes at organisasjonene ikke fikk delt ut alle midlene de fikk tildelt, eller at noen lokallag har betalt tilbake midler fra fjoråret sent på året.

LNU har også i 2019 hatt flere prinsippdiskusjoner og avklaringer rundt tolking av

retningslinjene for Frifond organisasjon. Reviderte retningslinjer ble vedtatt av styret i LNU

i desember 2018. Retningslinjene er nå mer detaljerte om dokumentasjonskravene for organisasjonenes grunntall. Videre har det blitt

jobbet mye med språket og kommunikasjonsformen i både direkte kontakt med organisasjonene og i retningslinjene.

I 2019 har LNU sett på tiltak for å samkjøre saksbehandlingssystemene til støtteordningene Frifond organisasjon og nasjonal grunnstøtte på en best mulig måte, og vi skal jobbe videre med dette i 2020.

3.1 Søknader og saksbehandling i 2019

Sentralleddene i søkerorganisasjonene søker LNU om tilskudd fra Frifond organisasjon på vegne av sine lokallag innen 15. april, og fordeler midlene videre etter retningslinjer vedtatt i den enkelte organisasjon. LNU godkjenner tre ulike former for fordeling: driftsstøtte, støtte til prosjekter eller annen lokal aktivitet etter søknad, samt oppstartsstøtte til nye lag. I tillegg godkjenner ulike kombinasjoner av disse støtteformene. LNU begynner å saksbehandle søknader så fort søknadsskjemaet åpner i midten av februar, slik at organisasjoner som fordeler Frifond-midler hele året tidlig får vite om de får støtte.

LNU mottok 104 søknader på Frifond organisasjon i 2019. Vaynahsk Diaspora Midt-Norge var en ny søker, men fikk ikke støtte siden gruppen allerede hadde mottatt støtte fra Frifond barn og unge i 2019. Videre fikk Fysio, Norsk Bridgeforbund og Norsk studentorganisasjon avslag pga.

Tabell 2

Historisk fordeling av tilskudd og mottakere i Frifond organisasjon

År	Tilskudd (kr.)	Antall organisasjoner	Antall lokallag som fikk utbetalt midler	Gjennomsnittlig tilskudd (kr.) / lokallag
2000	10 343 600	90	9 159	1 129
2001	36 605 250	92	9 308	3 933
2002	34 922 250	90	9 561	3 653
2003	53 362 388	90	9 384	5 687
2004	66 399 289	95	10 012	6 632
2005	71 151 243	97	9 800	7 260
2006	82 385 000	101	10 363	7 950
2007	99 000 465	100	9 747	10 157
2008	93 968 350	100	9 867	9 523
2009	99 299 932	105	10 282	9 658
2010	105 182 496	106	10 058	10 458
2011	108 261 821	102	8 582	12 615
2012	110 206 360	96	8 232	13 387
2013	124 775 815	97	8 702	14 339
2014	120 322 816	100	8 566	14 046
2015	121 249 642	99	8 774	13 821
2016	121 512 755	100	8 810	13 793
2017	121 474 092	100	8 909	13 634
2018	121 959 260	98	8 752	13 935
2019	127 728 629	94	8 609	14 836

manglende dokumentasjon på grunnlagstall. Norges Fjordhestlag fikk avslag pga. for få tellende medlemmer. Fem organisasjoner måtte trekke sine opprinnelige søknader og sende inn en ny søknad, fordi de hadde oppgitt feil grunnlagstall.

Størrelsen på tilskuddet til hver enkelt organisasjon er basert på en fordelingsnøkkel som er bygget opp av et grunntilskudd og et variabelt tilskudd. Organisasjonene melder i søknaden inn tallet på tellende medlemmer og tellende lokallag. Denne informasjonen blir kalt grunnlagstall. Hva som er et tellende medlem og et tellende lokallag er definert i retningslinjene for Frifond organisasjon. Ifølge retningslinjene for Frifond organisasjon 2019 skal det variable tilskuddet fastsettes med 60% vekt på antall tellende medlemmer i organisasjonen i grunnlagsåret, og 40% vekt på antall tellende lokallag i grunnlagsåret. Grunntilskuddet er på 75 000 kroner for hver organisasjon, men kan ikke overstige størrelsen på den variable delen av tilskuddet.

Organisasjonene får ikke utbetalt Frifond-støtte før rapportering for foregående

år er innlevert og godkjent av LNU. Søknadene blir likevel behandlet fortløpende, og organisasjonene får et vedtak som gjenspeiler hvilke grunnlagstall som godkjennes. Det gjør at organisasjonene kan klage på dette vedtaket, før vedtaket om størrelsen på tilsagnet kommer. Dette er også et vedtak som kan klages på. Etter at rapporteringsfristen ble flyttet til før søknadsfrist for neste år, har alle rapporter vært godkjent før ny søknadsbehandling begynner.

Organisasjonene mottar vanligvis akseptskjema fra LNU i slutten av juni. Dette akseptskjemaet utgjør sammen med tildelingsbrevet kontrakten mellom LNU som forvalter og organisasjonen som mottaker av Frifond.

3.2 Eksempler på organisasjoner som får støtte

Det er et stort mangfold blant de 94 organisasjonene som fikk tilsagn om støtte fra Frifond

Roverne i Askerspeiderne tilhørende KFUK-KFUM-speiderne prøver seg på Ridderspranget. Foto: Charlotte Blom Eriksen

organisasjon i 2019, både i type organisasjon, størrelse, aktivitet og struktur. Den største organisasjonen har 65 405 tellende medlemmer (Den Norske Turistforening) og den minste har 145 tellende medlemmer (Norske Samers Riksforbund), organisasjonen med flest tellende lokallag har 612 (Ungdom og Fritid) og den med færrest har tre (Senter for Flerkulturell Ungdom). De største organisasjonene har flere titalls ansatte, mens de minste i mange tilfeller ikke har noen ansatte.

De fleste av de store tradisjonelle barne- og ungdomsorganisasjonene har vært inne i ordningen siden oppstarten i 2000, som 4H, Noregs Ungdomslag og Norges Speiderforbund. Disse har blitt fulgt av en rekke mindre organisasjoner i de senere årene. Ifølge retningslinjene har organisasjoner med begrenset rekrutteringspotensiale, for eksempel organisasjoner som retter seg mot ulike minoriteter eller diagnoser, dispensasjon fra kravet til størrelse. Dette har gjort at organisasjoner med begrensede forutsetninger for å rekruttere medlemmer også kan motta driftsmidler til sine lokallag. Organisasjoner med begrenset rekrutteringspotensiale er for eksempel Norges Blindeforbunds Ungdom og PEF-Ung.

At en organisasjon møter minstekravene til størrelse betyr ikke nødvendigvis at det lønner seg for organisasjonen å forvalte tilskudd fra

Frifond organisasjon. Dette fordi administrasjonen av støtten kan kreve mye tid fra et lite sentralledd, og fordi kravene til administrasjon og rapportering er de samme uavhengig av størrelsen på organisasjonen.

LNU bruker mye tid på å veilede organisasjoner som vurderer Frifond organisasjon, og som ligger på vippepunktet mellom Frifond organisasjon og Frifond barn og unge når det gjelder størrelse og dokumentasjonskrav.

3.3 Oppfølging, veiledning og rapportering

3.3.1 Veiledning

Kontakten mellom LNU og mottakerorganisasjonene skjer gjennom LNU's søknadsportal, på telefon og på møter. I tiden rundt søknadsfrist, tilsagn om støtte og rapportering er LNU i tett dialog med organisasjonene, men kontakten opprettholdes også gjennom resten av året. Organisasjonene tar ofte kontakt med LNU angående spørsmål til utarbeiding av retningslinjer, egne forvaltningsrutiner, bruken av pengene lokalt eller andre utfordringer i organisasjonen.

Livredningsøvelse arrangert av Norges Livredningsselskap, Romerike krets, støttet av Frifond organisasjon. Eget foto.

Tabell 3

Mottakerorganisasjonenes forvaltning

Utbetalt til organisasjonene i 2019	132 968 097 kr.
Restmidler overført i sentralleddene fra 2018 til 2019 + ubrukte midler tilbakeført fra lokallagene til sentralleddene i 2019	5 988 094 kr.
Totale midler i sentralleddene	138 956 191 kr.
 Brukt til administrasjon i sentralleddene *	 6 373 265 kr.
Utbetalt fra sentralleddene til lokallagene	127 728 630 kr.
Sum admin.+ utdelt	134 101 895 kr.
 Restmidler i sentralleddene per 31.12.2019	 4 987 825 kr.

* Organisasjonene har ikke anledning til å ta ut administrasjonskostnader av restmidlene.

Det blir også holdt møter med nye organisasjoner som ønsker å søke Frifond organisasjon, for å gi råd og veiledning om hva som skal til for å komme inn i ordningen.

Som en følge av den store bredden i organisasjonene som mottar Frifond-støtte, blir også utfordringene veldig ulike. Store organisasjoner med flere ansatte har andre utfordringer enn små organisasjoner der sentralleddet ofte består av noen få engasjerte tillitsvalgte. Et av de spørsmålene som likevel går igjen fra mange organisasjoner er tolkninger av hva som regnes som lokal aktivitet og hva som ikke gjør det, hvordan man kan få i gang mer lokal aktivitet, rekruttering, økonomiske rutiner, rapporteringsrutiner og generell organisasjonsbygging.

I 2019 gjennomførte LNU det obligatoriske brukerseminaret for alle organisasjonene i februar. Brukerseminaret ble avholdt etter at søknadsskjemaet for 2019 ble åpnet, og noen av organisasjonene hadde allerede sendt inn søknaden. Det var også etter rapporteringsfristen for tilsagnsåret 2018 hadde gått ut, og fokuset var dermed mer mot det nye søknad- og tilsagnsåret 2019. Fokuset for brukerseminaret i 2019 var endringer i retningslinjene, organisasjonenes ansvar for forvaltningen av støtten, inkludert lokallagenes rapportering. I tillegg var det presentasjoner om Frivillighetsmeldingen, personvernloven og andre støtteordninger i LNU. Som tidligere ble brukerseminaret delt opp i to dager, én for «mindre organisasjoner» og den andre for «større organisasjoner». Det var

saksbehandler som valgte inndelingen og sendte ut invitasjoner. I etterkant blir det sendt ut et evalueringsskjema, og tilbakemeldingen er at organisasjonene i all hovedsak ser det som nyttig å delta på brukerseminaret. Organisasjonene trekker fram ulike deler av brukerseminaret, som gir et inntrykk av at brukerseminaret dekker et behov hos de fleste i den svært sammensatte gruppen av mottakerorganisasjonene.

3.3.2 Rapportering

Rapporteringskravene for Frifond organisasjon er enkle, og det er to hovedtall som skal oppgis til LNU i rapporten. Det ene er hvordan Frifond-midlene er fordelt per fylke, og det andre er antall lokallag som har mottatt støtte. Disse opplysningene er informasjon som departementet etterspør i tildelingsbrevet til LNU.

Rapporten på hvordan pengene er fordelt skal leveres til LNU senest 1. mars. Dette er en utvidet frist fra fjoråret, hvor organisasjonene skulle rapportere innen 1. februar. I tillegg skal organisasjonene levere et godt eksempel på en aktivitet som har blitt gjennomført ved hjelp av Frifond-midler. De organisasjonene som ikke leverer rapportene innen fristen får påminnelser og purringer fra LNU.

Rapporteringen i 2019 viser en liten nedgang i antall lokallag som har mottatt støtte. I 2019 mottok 8 609 lokallag støtte fra Frifond organisasjon gjennom sine sentralledd, mens 8 752 lokallag mottok støtte i 2018.

LNU har jobbet mye med å sikre at organisasjonene har rutiner for å kreve tilbake ubrukte midler. Mange mottakerorganisasjoner har hatt tett dialog med LNU angående restmidler i lokallagene i forbindelse med rapportering om ubrukte midler. Lokallagene kan i utgangspunktet benytte 2019-midlene frem til 31. desember 2020. Dette er en utvidelse fra tidligere frist, som var 30. juni året etter at tilsagnet ble betalt ut. Fristen er utvidet for å tilpasse Frifond-årshjulet til det tradisjonelle regnskapsåret. Lokallagene kan likevel ikke motta nye Frifond-midler før fjorårets midler er rapportert om og eventuelle restmidler er tilbakebetalt. Siden dette er en ny endring for 2019-midlene, blir det spennende å se hvordan det fungerer for organisasjonene og deres lokallag.

Organisasjonene har fordelt og brukt opp sine tildelte Frifond-midler i litt mindre grad i 2019 enn i 2018. LNU har jobbet mye med å sikre at organisasjonene har rutiner for å kreve tilbake ubrukte midler. Rapporteringen i 2019 viser at dette arbeidet fortsetter å bære frukter, ettersom summen av restmidler i sentralledet og restmidler som har blitt krevd tilbake fra lokallagene til sentralledene er litt høyere enn året før. I 2018 var det 15 organisasjoner som betalte tilbake restmidler, og 18 i 2019. Tre organisasjoner har et stort restbeløp, én av disse også i 2018.

Det er selvsagt ikke et mål i seg selv at midler skal kreves tilbake til sentralledet, men vi ser at de summene som blir krevd tilbake nå kommer inn på grunn av nye og bedre rutiner hos mottakerorganisasjonene. Dette er en positiv utvikling, samtidig som LNU jobber for å gjøre det enklest mulig for organisasjonene å bruke opp tilskuddet sitt.

3.3.3 Oppfølgingsbesøk

Siden LNU startet forvaltningen av Frifond-midler i år 2000 har det blitt gjennomført besøk hos mottakerorganisasjonene. Disse besøkene er en veiledning i forvaltning av midlene og et gjensidig informasjonsbesøk, i tillegg til en kontroll av forvaltningen, medlemsregisteret og regnskapet. Riksrevisjonen gjennomgikk LNU sin forvaltning av Frifond-midlene i 2003, og LNU ble da anbefalt å intensivere kontrollen av mottakerorganisasjonene. I retningslinjene for 2019 heter det at LNU skal besøke 20% av organisasjonene som får støtte, noe som de siste årene har utgjort

omtrent 20 organisasjoner.

LNU har utarbeidet et spørsmålsskjema som benyttes under besøkene. I løpet av møtet søker LNU å få kunnskap om hvordan organisasjonen arbeider med å kunngjøre midlene overfor sine lokallag, innhente opplysninger om hvordan organisasjonene fordeler midlene mellom lagene, og få informasjon om bilagshåndtering og internkontroll. I tillegg til gjennomgang av spørsmålsskjemaet og mer inngående spørsmål der det er nødvendig, kontrolleres organisasjonenes medlemsdokumentasjon ved hjelp av stikkprøver. Dokumentasjonen som kontrolleres er organisasjonenes medlemslister og innbetaling av kontingent, samt ulike former for dokumentering av at organisasjonenes lokallag er aktive og bruker opp eller betaler tilbake støtten de får utdelt fra sentralledet.

Under oppfølgingsbesøkene har organisasjonene muligheter til å stille spørsmål, komme med innspill til forvaltningen til LNU, og få veiledning i sitt interne forvaltningsarbeid, medlemsforvaltning, organisasjonens lokale aktivitet eller andre saker organisasjonen ønsker å ta opp.

LNU besøker hvert år de nye organisasjonene i ordningen for å gi dem ekstra tett oppfølging. I tillegg blir det valgt ut noen organisasjoner LNU spesielt ønsker å følge opp av ulike årsaker, og resten av oppfølgingsbesøkene blir trukket ut tilfeldig. I 2019 har LNU invitert seg selv på oppfølgingsbesøk til disse 21 organisasjonene, som utgjør over 20 % av mottakerorganisasjonene totalt:

- Annai Poopathi Kultursenter
- Ansa
- AUF
- Econa
- Framfylkingen
- Fysioterapistudentenes interesseorganisasjon
- IMF Ung
- Juvente
- Noregs Ungdomslag
- Norges Jeger- og fiskerforbund
- Norges KFUK-KFUM speiderne
- Norges Kristelige student- og skoleungdomslag
- NORILCO

- Norsk Bridgeforbund
- Norsk Epilepsiforbund
- Norsk Folkehjelp
- Norsk Luthersk Misjonssamband Ung
- Norsk Studentorganisasjon
- Ny Generasjon
- Redningsselskapet
- Skeiv Ungdom

Alle organisasjonene som får besøk, mottar i etterkant en skriftlig tilbakemelding med LNUs vurdering av deres forvaltning, i tillegg til eventuelle krav eller anbefalinger.

4. Frifond teater

Det totale tilskuddet til utdeling i Frifond teater i 2019 var på 10 847 061 kroner, inkludert renteinntekter og restmidler. Tilskuddet fra Kulturdepartementet var på 6 279 368 kroner.

I kalenderåret 2019 har LNU gjennom Frifond teater delt ut 6 867 726 kroner til 239 prosjekter. Ettersom LNU har hatt tilstrekkelige restmidler har man kunnet dele ut det omsøkte støttebeløpet til alle søknader og søkergrupper som har oppfylt kravene i retningslinjene, og har ikke måttet avkorte støttebeløpene på grunn av begrensede midler.

Ved inngangen til 2019 ble det overført restmidler på 4 566 013 kroner. Gjenstående restmidler som søkes overført til utdeling i 2020 er 5 349 873 kroner. Av dette er 560 080 kroner utestående krav, opprettet på grunn av overskudd eller mislighold av midler. Inkludert er også tilbakebetalinger fra søkere gjennom 2019 på til sammen 1 370 922 kroner.

Det er ingen søknadsfrist for Frifond teater, både innsending av søknader og behandling skjer løpende. I 2019 lå behandlingstiden i snitt på under en uke. Dette er tiden fra søknaden er sendt inn til behandlingen har startet. Saksbehandler stiller oppklarende spørsmål til mange søknader, og det kan hende det tar en tid før man

Teatergruppen Dancing for Climate jobbet med naturen og utforsket hvordan høsten påvirket bevegelse. Eget foto.

Tabell 4

Historisk fordeling av søknader og tildelinger i Frifond teater

År	Søknader	Tildelinger	Totalt innvilget (kr.)	G.snittstilskudd / innvilget søknad (kr.)
2014 (Høst)	168	71	1 808 136 kr.	25 467 kr.
2015	455	226	6 062 790 kr.	26 827 kr.
2016	374	221	6 338 471 kr.	28 681 kr.
2017	321	204	5 936 412 kr.	29 100 kr.
2018	326	221	6 483 964 kr.	29 339 kr.
2019	325	235	6 737 526 kr.	28 670 kr.

får svar på spørsmålene.

Søkertallene til Frifond teater har holdt seg jevne de siste årene. I 2017 ble det sendt inn 321 søknader, i 2018 ble det sendt inn 327, og i 2019 ble tallet 325. Antallet innvilgede søknader har økt fra 203 i 2017, via 219 i 2018, til 234 innvilgede søknader i 2019. Etter at LNU overtok Frifond teater i 2014 falt det fra en del søkere som vi ikke har ansett som støtteberettigede. Nå oppleves støtteordningen som stabil og i svak vekst. Frifond teaters søkere har vært sterkt preget av koronaviruset våren 2020, men vi har likevel tro på at det frivillige teaterfeltet er robust, og at det på sikt skal fortsette å vokse.

4.1 Eksempler på prosjekter som har fått støtte

Det er et stort mangfold av grupper som får støtte fra Frifond teater. En av de små gruppene er Lunkent Teater, en gruppe bestående av fem personer som møttes på folkehøyskole. De fikk støtte til å sette opp stykket "Vi har det så fint så." Som en kontrast hadde Larvik barne- og ungdomsteater 70 skuespillere da de satte opp "Narnia - Løven, Heksa og Klesskapet". Søkergruppene holder på med forskjellige aktiviteter som musikal, barneteater, kurs, festivaler, laiv, nysirkus og revyer.

Eksempler på støttede prosjekter i 2019:

- Vinkel, som fikk penger til medleyshow om homohistorie og skam, som ble vist under Oslo Pride
- Teatergruppa Integretto, en integrert teatergruppe med 1/3 funksjonsfriske og 2/3 psykisk /fysisk funksjonshemmede skuespillere. De fikk støtte til en egenprodusert forestilling som het Maleri på avveie
- Vinje barneteater, som fikk penger til en revy med sketsjer om både bloggerdamer og moltemyrer som ingen vil avsløre

5. Frifond barn og unge

Den totale potten til utdeling i Frifond barn og unge i 2019 var på 33 876 508 kroner. Dette inkluderer spillemidler, renteinntekter, restmidler og andel til egenorganisert fysisk aktivitet. Støtteordningens andel av spillemidlene til utdeling utgjør 12 973 174 kroner. I tillegg har vi hatt 3 600 000 kroner øremerket egenorganisert fysisk aktivitet i støtteordningen, som omtales i et eget kapittel.

I 2019 har LNU gjennom Frifond barn og unge mottatt 1914 søknader, og innvilget 17 525 731 kroner til 860 prosjekter. Det ble mottatt 289 flere søknader og søkt om 5,9 millioner kroner

Tabell 5

Historisk fordeling av søknader og tildelinger i Frifond barn og unge

År	Søknader	Tildelinger	Totalt innvilget (kr.)*	G.snittstilskudd / innvilget søknad (kr.)
2000	251	178	837 400	4 704
2001	718	379	2 011 290	5 307
2002	1 432	740	3 694 922	4 993
2003	2 180	1 174	5 362 094	4 567
2004	4 354	2 058	8 188 636	3 979
2005	6 165	2 056	12 520 044	6 090
2006	2 906	819	6 346 236	7 748
2007 **	2 107	906	8 135 325	8 979
2008	1 917	803	12 372 559	15 407
2009	2 340	959	14 429 847	15 047
2010	1 843	835	12 826 276	15 361
2011	1 872	870	13 105 115	15 063
2012	1 771	901	13 090 560	14 529
2013	1 783	804	13 780 103	16 405
2014	1 683	703	12 570 101	17 881
2015	1 530	669	13 563 625	20 274
2016	1 406	563	10 941 986	19 435
2017	1 456	696	14 598 009	20 974
2018	1 651	765	15 585 385	20 373
2019	1 914	858	17 509 797	20 408

* Tallet på tildelte søknader og innvilget støtte vil ikke samsvare helt med prosjekter som fikk støtte og utbetalte midler, siden ikke alle prosjekter som får innvilget støtte henter ut pengene.

** I tillegg kom overføringer til Frifond teater v/ Norsk teaterråd på totalt 1 000 000 kr.

mer enn i 2018. Frifond har innvilget 95 flere søknader og økt den innvilga summen med nesten 2 millioner kroner.

Ved inngangen av året hadde LNU 17 302 208 kroner i restmidler, som ble overført til utdeling i 2019. Ved at støtteordningen har restmidler, sikrer man jevn behandling og utbetaling av støtte til søkere gjennom hele året, også i perioden fra januar til juni før LNU får nye midler til fordeling.

LNU og NMR fikk lov til å ta ut 1 225 000 kroner av restmidlene til bruk på den nye søknadsportalen, i tråd med brev fra KUD 04.12.19. Halvparten av beløpet ble tatt ut i 2019, og den resterende halvparten vil bli tatt ut i 2020.

I tråd med tilsagnsbrevet for 2019 ble 5 000 000 kroner av restmidlene fra Frifond barn og unge overført til Frifond organisasjon til utdeling sammen med ordinært tilskudd i 2019.

Gjenstående restmidler som søkes overført til

2020 er 11 606 586 kroner. Av dette er 1 069 953 kr utestående, det vil si krav som ikke har blitt betalt tilbake til LNU fra søkere per 31.12.2019.

LNU er svært fornøyd med at antall mottatte søknader er det beste på ti år, og at vi aldri noen gang har delt ut mer midler til søkere hos Frifond barn og unge som i 2019. Vi tror en stor medvirkende årsak er den nye grafiske profilen og de nye nettsidene som ble lansert våren 2018. Dette gjorde søknadsprosessen svært mye bedre for søkerne, og vi har fått mange gode tilbakemeldinger. I tillegg har hovedvekten av informasjonsarbeidet vært digitalt, noe som har gitt et svært godt resultat. Les mer om dette i kapittel 8.3 om informasjonsarbeid.

LNU har et mål om å holde behandlingstida for nye søknader på under fem uker. I 2019 har den i gjennomsnitt ligget på tre uker, noe både vi og søkerne er svært fornøyd med.

Barn og unge var med på både planlegging og gjennomføring av 17. mai-feiringen i Hjørungavåg. Foto: VR Foto.

Eksempler på prosjekter som har fått støtte i Frifond barn og unge

Frifond har som mål å være en enkel og ubyråkratisk støtteordning, som når ut til kreative og engasjerte grupper og lag. Det er et enormt mangfold av grupper som får støtte fra Frifond barn og unge, både mindre og nyetablerte grupper og vennegjenger, så vel som veletablerte lag og foreninger. Også prosjektene og aktivitetene varierer enormt i type og størrelse.

Dette er eksempler på aktiviteter som fikk støtte i 2019:

Kortfilm • Kunstworkshop • Hiphop • Festival • Mekking • Frikjøringskonkurranse • Sykkelløype • Dokumentarfilm • Jubileumskonsert • Lekeplass • Paintball • Klatrestativ • Energiseminar • Årbok • LAN • Bridgesamling • Fagdager • Skaterampe • Aktivitetspark • Samisk julebord • Kunstscole • Musikkvideo • Tidsskrift • Politisk dagsfestival • Skateboardkonkurranse • Indisk festival • Graffitiworkshop • Foredrag • Kurs • Streetbasketballbane • Zip-line • Kjempekarneval • Utedag • Balanseanlegg • Magasin • Dataparty • Kunstutstilling • Gapahuk • Aktivitetsplass • Slimlaging • Fotokurs • Spillefilm • Nasjonaldagsfeiring • Kampanje • Friluftsutstyr • Parkour-park • Fallmatter • Performance • Vegetarfestival • Kulturdag • Karrieredag • Ungdomsklubb • Minifestival • Hinderløype • Friluftstuke • Casekonkurranse • Silent Disco • Barnefestival • Silketrykkverksted • Løkkefotball • Miniramp • Eid-fest • Torgfest • Parade • Innvoasjonskonferanse • Marknad • Gratisfestival • Forskningskonferanse • Petanque-bane • Fotballturnering • Sparkesykkelcamp • Avis • Lekeapparat • Fadderuke • Pokémon-liga • Streetart • Taubane • Bordtennisbord • Leksehjelp • Volleyball • Seminar • Hagleskyting • Girlskeatecamp • Quiz • Sauna • Podcast • Slalåmkurs

6. Egenorganisert fysisk aktivitet

6.1 Bakgrunn

LNU mottok 4 000 000 kroner i øremerket støtte til egenorganisert fysisk aktivitet i støtteordningen Frifond barn og unge fra spillemidlene til idrettsformål. Ifølge tilsagnsbrevet er dette for å «være med på å ivareta målene i idrettspolitikken og legge til rette for fysisk aktivitet for de som ikke er en del av den organiserte idretten». Etter å ha tatt ut 10% i administrasjonsmidler, gjenstod det 3 600 000 kroner til utdeling. Dette kommer i tillegg til godkjent overført restbeløp fra 2018 på 1 969 700 kroner. Totalt var det 5 569 700 kroner til utdeling til egenorganisert fysisk aktivitet i 2019.

Frem til sommeren 2017 har Frifond barn og unge ikke gitt støtte til idrettsaktivitet. Dette har vært definert som aktivitet som er organisert i Norges Idrettsforbund (NIF). Det betyr at dersom en vennegjeng ønsket å arrangere fotballturnering for nabolaget kunne de ikke mottatt støtte fra Frifond barn og unge, ettersom fotball i seg selv er organisert under et av NIFs særforbund. Det samme gjelder aktivitet som svømming, snowboard, ski, bandy og lignende. Aktiviteter som paintball, sparkesykkel og parkour faller ikke under et av særforbundene, og har dermed vært støtteberettiget hos Frifond barn og unge i lengre tid.

Fra 1. juni 2017 kunne Frifond barn og unge gi støtte til all form for egenorganisert fysisk aktivitet, så sant gruppa som arrangerte ikke var tilknyttet NIF eller et av dets særforbund. Dette har blitt godt mottatt av søkerne. I 2019 har vi fortsatt å markedsføre denne nye muligheten, både gjennom skreddersydde oppskrifter på hvordan søke om støtte til egenorganisert fysisk aktivitet på frifond.no, men også ved å løfte frem prosjekteksempler i sosiale medier.

6.2 Tildelinger

I 2019 mottok LNU gjennom Frifond barn og unge 309 søknader om støtte til egenorganisert fysisk aktivitet, 148 av disse ble innvilget. Det ble

samlet søkt om 7 343 145 kroner, og delt ut 3 309 556 kroner i støtte til grupper over hele landet. Dette viser en økning på 24 mottatte søknader og 800 000 kroner i søkte midler sammenlignet med 2018. Kun én søknad mer enn i 2018 ble innvilget.

Størrelsen på innvilget beløp varierer, men ligger i gjennomsnitt på 22 000 kroner. Dette er 1600 kroner høyere enn gjennomsnittsbeløpet hos Frifond barn og unge generelt. 33 søknader fikk tildelt under 10 000 kroner, 26 søknader fikk mellom 10–19 999 kroner og 34 søknader 20–34 999 kroner. Hele 55 søknader om støtte til en rekke ulike aktiviteter fikk innvilget maksbeløpet på 35 000 kroner.

Frifond barn og unge har blant annet gitt støtte til (en fullstendig liste over søknadene ligger vedlagt rapporten):

- Dansekurs i Moss, Østfold
- Fotballturnering i Bærum, Akershus
- Parkour i Oslo, Oslo
- Skateboard i Stange, Hedmark
- Hinderløype i Jevnaker, Oppland
- Slalåmkurs i Drammen, Buskerud
- Bordtennis i Larvik, Vestfold
- Miniramp i Skien, Telemark
- Paintball i Åmli, Aust-Agder
- Sykkelpark i Søgne, Vest-Agder
- Airsoft i Haugesund, Rogaland
- Bading i Voss, Hordaland
- Klatring i Herøy, Møre og Romsdal
- Basketballbane i Steinkjer, Trøndelag
- Skogstur i Sørfold, Nordland
- Hiphop i Balsfjord, Troms
- Sykkeldag i Alta, Finnmark

6.3 Kjønn, alder og geografi

Av de 309 søknadene som ble mottatt, ble 198 søknader sendt inn av mannlige kontaktpersoner og 111 søknader sendt inn av kvinnelige kontaktpersoner. Dette utgjør 64% mot 36%, omtrent lik fordeling som i 2018. Siden man ikke oppgir kjønn når man oppretter brukerprofil hos Frifond er kjønnnet vurdert ut fra kontaktpersonens navn, og er derfor basert på gjetting. Feilkilder kan være navn som brukes av begge kjønn, og at navnet

ikke nødvendigvis representerer kontaktpersonens kjønnsidentitet. Søknaden forteller heller ikke noe om kjønnsfordelingen på resten av søkergruppa som utfører aktiviteten de søker om støtte til.

Kontaktpersonene spanner fra 10 til 73 år i alder, med et gjennomsnitt på 32,7 år. Det er ett år eldre enn gjennomsnittet året før. 109 søknader ble sendt inn av kontaktpersoner under 26 år, det vil si de som er født i 1994 eller senere, noe som utgjør 35% av søknadene. Dette er omtrent på samme nivå som i 2018. Kontaktpersonen fyller selv inn informasjon om gruppa vedkommende søker på vegne av, og ut fra dette ser man at deltakerne i søkergruppene totalt utgjør 30 388 personer, mot 17 218 personer i 2018. 83% av disse er oppgitt å være under 26 år, noe som vit-

ner om at midlene når barn og unge selv om det ikke nødvendigvis alltid er de som selv sender inn søknaden. 20% av den totale deltakermassen er oppgitt å være under 13 år.

Midlene til egenorganisert fysisk aktivitet har nådd søkere i nesten hele landet i 2019. Flest søknader har kommet fra Oslo og Rogaland, og det er også disse fylkene som har mottatt mest støtte. Sogn og Fjordane er det eneste fylket som ikke har sendt inn søknad om støtte til egenorganisert fysisk aktivitet, og også det eneste fylket som dermed heller ikke har mottatt midler fra potten. Dette trenger ikke være like dramatisk som det ser ut som, siden fylkesfordelingen viser at Sogn og Fjordane er ett av tre fylker som får flest kroner per unge under 25 år fra Frifond organisasjon.

Trondheim Lindy Hop arrangerte dansefestivalen Vintage Swing Night. Foto: Bernt-Johan Bergshaven

6.4 LNU som forvalter av midler til egenorganisert fysisk aktivitet

Da LNU fikk øremerkede midler til egenorganisert fysisk aktivitet, ble ordningen åpnet for en rekke aktiviteter som tidligere har falt mellom to stoler. Eksempler på dette er grupper som bruker idrett som et middel til å nå sine mål, grupper som har idrett som en mindre del av sine aktiviteter, og grupper som ikke er med i NIF, men som driver med aktivitet som NIF organiserer.

Eksempler på grupper som har idrett som en del av sine aktiviteter er organisasjoner som skal ha turneringer eller aktivitetsdager der de skal drive med idrett som er organisert i NIF. Disse organisasjonene har ikke idrett som sitt formål. Et eksempel på dette er Stavanger Chin Youth Organization, som gjennomførte volleyballtreninger for ungdom fra Myanmar. Ungdomsorganisasjonen arbeider med å utvikle og styrke medlemmenes kulturelle og språklige forståelse, og har volleyball og fotball som en del av aktiviteten.

Et eksempel på grupper som ikke er med i NIF, men som driver med aktivitet organisert i NIF er fotballgruppa Velocidad i Sola. Målet er å skape fotballglede for de som ønsker å kose seg med fotball på et lavere nivå enn de idrettslagene som finnes i kommunen. De skriver selv at treningene har blitt et veldig bra tilbud for de som ikke ønsker og spille fotball på et lag hvor det er flere treninger i uken og press, men heller som en sosial arena hvor ungdom kan komme å ha det kjekt i lag, både sosialt og fysisk.

Det er viktig for LNU å ikke sette seg i en konkurransesituasjon med NIF når det kommer til grupper i denne kategorien. LNU tror imidlertid ikke at det er aktuelt for klubber å melde seg ut av NIF sine særforbund for å få støtte fra Frifond barn og unge, da særforbundene tilbyr klubbene fellesskap, konkurranser og andre fordeler som Frifond barn og unge ikke kan tilby. Gruppene som finner det aktuelt å søke Frifond barn og unge i hovedsak ville sannsynligvis falt utenfor NIF sin virksomhet, da det ellers ville være mer attraktivt å henvende seg til dem.

Med muligheten for å støtte prosjekter innen fysisk aktivitet, kan LNU stimulere organisasjonslivet i landet til å bli mer aktivt. Det kan ha en helsefremmende effekt, i tillegg til at det finnes en egenverdi i å stimulere til flere ulike aktiviteter enn det som har vært åpnet for å gjøre tidligere. Det finnes også mulighet for å støtte aktiviteter som tidligere har falt mellom to stoler, og ikke har kunnet få støtte fra verken NIF eller Frifond. Det kan gjøre at ordningen fremstår som mer rettferdig for søkerne enn den har gjort tidligere.

LNU er i en spesiell posisjon, i kontakt med de største barne- og ungdomsorganisasjonene i Norge, i tillegg til å være i kontakt med store deler av den egenorganiserte frivilligheten i landet gjennom Frifond barn og unge og Frifond teater. Frifond er en spesiell merkevare, som favner begge disse gruppene. Når LNU fokuserer på fysisk aktivitet i Frifond, vil dette også kunne påvirke hvordan organisasjonene oppfatter Frifond, og sine egne muligheter for å drive med fysisk aktivitet. Det er vanskelig å se noen annen aktør som er bedre egnet enn LNU til å nå ut med støtte til egenorganisert fysisk aktivitet hos frivillige grupper som ikke er en del av NIF, og Frifond barn og unge er den riktige måten å forvalte disse midlene på i LNU.

Siden Frifond barn og unge tradisjonelt ikke har støttet idrett, tar det tid å spre informasjon om den nye praksisen ut til de aktuelle søkergruppene. Vi har stor tro på at det fremdeles er mange barn og unge rundt om i landet som ennå ikke vet om muligheten for å motta midler til egenorganisert fysisk aktivitet. Vi vil derfor jobbe målrettet videre i 2020 for å øke synligheten og nå ut til potensielle søkere.

6.5 Restmidler

Etter å ha delt ut 3 309 556 kroner til egenorganisert fysisk aktivitet via støtteordningen Frifond barn og unge i 2019, gjenstår det et restbeløp på 2 260 144 kroner som LNU søker om å få overføre til utdeling i 2020. Disse restmidlene er inkludert i restmidlene som er omtalt i kapittelet om Frifond barn og unge.

7. Fylkesfordeling

Et viktig mål for LNU i forvaltningen av Frifond er en jevn fordeling av midlene blant barn og unge i alle landets fylker. Tabellene og figurene under viser fordelingen av midler gjennom Frifond-ordningene i LNU, fordelt per fylke. Figur under viser hvor mange kroner som gjennomsnittlig er delt ut til hver person under 25 år i de forskjellige fylkene.

Selv om Frifond organisasjon utgjør hoveddelen av Frifond-midlene, fungerer særordningene, Frifond teater og Frifond barn og unge, utjevner i store deler av landet.

Agderfylkene, Sogn og Fjordane og Rogaland ligger samlet sett i toppen når det gjelder utdelte kroner per person under 25 år. Dette er fordi de relativt sett har mange medlemskap i organi-

sasjonene som støttes av Frifond organisasjon. I disse fylkene deles det ut mindre penger fra særordningene enn det gjør i de fleste andre av landets fylker. I Oslo deles det ut ganske lite midler fra Frifond organisasjon, men det kompenseres massivt gjennom stor utdeling i særordningene. Også i Trøndelag og Nordland ser vi denne effekten tydelig.

Akershus har få medlemskap i nasjonale barne- og ungdomsorganisasjoner, og får derfor lite Frifond-midler. Her klarer heller ikke særordningene å kompensere i særlig grad. Det samme gjelder i Finnmark og Buskerud. LNU ser på muligheten for å prioritere disse fylkene særlig i informasjonsarbeidet fremover.

LNU har uansett delt ut en betydelig andel Frifond-midler til alle landets fylker i 2019, og anser målet om god fylkesvis fordeling som oppfylt.

Mo i Rana Pride fikk støtte fra Frifond barn og unge. Foto: Tobias Mathisen og Nicole Yen Tønder.

Tabell 6

Fylkesfordeling i LNUs Frifond-ordninger

Unge under 25 år**

Fylke	Tilsagn	Midler (kr.)	Andel (%)	Antall	Andel (%)
Østfold	495	7 672 504	5,0	86 135	5,4
Akershus	716	11 762 470	7,7	193 181	12,0
Oslo	885	19 957 010	13,1	190 683	11,9
Hedmark	323	5 301 090	3,5	54 611	3,4
Oppland	315	4 462 257	2,9	53 687	3,3
Buskerud	385	5 923 121	3,9	82 478	5,1
Vestfold	384	6 012 740	4,0	72 630	4,5
Telemark	356	5 724 713	3,8	49 748	3,1
Aust-Agder	330	4 367 878	2,9	36 075	2,3
Vest-Agder	733	8 508 377	5,6	61 372	3,8
Rogaland	1313	18 528 852	12,2	155 727	9,7
Hordaland	928	15 186 142	10,0	164 451	10,3
Sogn og Fjordane	361	4 137 126	2,7	34 603	2,2
Møre og Romsdal	613	8 216 888	5,4	80 902	5,0
Trøndelag	773	13 648 383	9,0	142 380	8,9
Nordland	404	6 003 397	4,0	71 496	4,5
Troms	291	4 920 877	3,2	50 033	3,1
Finnmark	97	1 642 126	1,1	23 071	1,4
SUM	9702	151 975 952	100,0	1 603 263	100

** SSB, 2018

Tabell 7

Fylkesfordeling i Frifond barn og unge*

Unge under 25 år**

Fylke	Søknader	Tilsagn	Søkt om (kr.)	Tildelt (kr.)	Andel (%)	Antall	Andel (%)
Østfold	75	27	1 678 301	575 717	3,3	86 135	5,4
Akershus	155	68	3 446 312	1 577 545	9,0	193 181	12,0
Oslo	491	207	11 139 442	4 749 953	27,1	190 683	11,9
Hedmark	36	11	800 900	270 248	1,5	54 611	3,4
Oppland	66	40	778 736	374 007	2,1	53 687	3,3
Buskerud	67	30	1 314 420	461 729	2,6	82 478	5,1
Vestfold	47	18	967 150	381 250	2,2	72 630	4,5
Telemark	50	30	1 213 145	680 135	3,9	49 748	3,1
Aust-Agder	24	11	618 040	305 740	1,7	36 075	2,3
Vest-Agder	61	23	1 283 586	448 993	2,6	61 372	3,8
Rogaland	142	57	2 769 136	1 049 858	6,0	155 727	9,7
Hordaland	202	103	3 999 276	1 828 122	10,4	164 451	10,3
Sogn og Fjordane	24	8	525 250	174 600	1,0	34 603	2,2
Møre og Romsdal	74	37	1 666 688	922 157	5,3	80 902	5,0
Trøndelag	216	106	3 973 811	2 028 442	11,6	142 380	8,9
Nordland	86	38	1 960 835	880 654	5,0	71 496	4,5
Troms	65	31	1 338 537	562 647	3,2	50 033	3,1
Finnmark	33	13	599 512	238 000	1,4	23 071	1,4
SUM	1914	858	40 073 077	17 509 797	100	1 603 263	100

* Ikke medregna trekte tilsagn

** SSB, 2018

Tabell 8

Fylkesfordeling i Frifond teater

Unge under 25 år**

Fylke	Søknader	Tilsagn	Søkt om (kr.)	Tildelt (kr.)	Andel (%)	Antall	Andel (%)
Østfold	8	5	230 000	160 000	2,4	86 135	5,4
Akershus	41	31	1 087 268	776 268	11,5	193 181	12,0
Oslo	75	60	2 237 200	1 792 200	26,6	190 683	11,9
Hedmark	11	7	357 000	235 000	3,5	54 611	3,4
Oppland	18	9	525 000	265 000	3,9	53 687	3,3
Buskerud	17	15	536 000	452 000	6,7	82 478	5,1
Vestfold	17	13	401 000	270 500	4,0	72 630	4,5
Telemark	9	8	284 200	244 200	3,6	49 748	3,1
Aust-Agder	1	0	12 000	0	0,0	36 075	2,3
Vest-Agder	9	5	244 000	127 000	1,9	61 372	3,8
Rogaland	20	13	515 500	422 000	6,3	155 727	9,7
Hordaland	28	22	861 842	611 842	9,1	164 451	10,3
Sogn og Fjordane	4	3	107 000	67 000	1,0	34 603	2,2
Møre og Romsdal	6	3	205 000	115 000	1,7	80 902	5,0
Trøndelag	34	24	974 431	724 516	10,8	142 380	8,9
Nordland	14	9	395 000	265 000	3,9	71 496	4,5
Troms	10	6	264 000	195 000	2,9	50 033	3,1
Finnmark	3	2	50 000	15 000	0,2	23 071	1,4
SUM	325	235	9 286 441	6 737 526	100,0	1 603 263	100

** SSB, 2018

Tabell 9

Fylkesfordeling i Frifond organisasjon

Unge under 25 år**

Fylke	Lokallag/Tilsagn	Midler (kr.)	Andel (%)	Antall	Andel (%)
Østfold	463	6 936 787	5,4	86 135	5,4
Akershus	617	9 408 657	7,4	193 181	12,0
Oslo	618	13 414 857	10,5	190 683	11,9
Hedmark	305	4 795 842	3,8	54 611	3,4
Oppland	266	3 823 250	3,0	53 687	3,3
Buskerud	340	5 009 392	3,9	82 478	5,1
Vestfold	353	5 360 990	4,2	72 630	4,5
Telemark	318	4 800 378	3,8	49 748	3,1
Aust-Agder	319	4 062 138	3,2	36 075	2,3
Vest-Agder	705	7 932 384	6,2	61 372	3,8
Rogaland	1243	17 056 994	14,4	155 727	9,7
Hordaland	803	12 746 178	10,0	164 451	10,3
Sogn og Fjordane	350	3 895 526	3,0	34 603	2,2
Møre og Romsdal	573	7 179 731	5,6	80 902	5,0
Trøndelag	643	10 895 425	8,5	142 380	8,9
Nordland	357	4 857 743	3,8	71 496	4,5
Troms	254	4 163 230	3,3	50 033	3,1
Finnmark	82	1 389 126	1,1	23 071	1,4
SUM	8 609	127 728 629	100,0	1 603 263	100

** SSB, 2018

Fra filminnspilling støttet av Frifond barn og unge. Foto: Elise Gjestad Lerø

Tabell 10

Fylkesfordeling fysisk aktivitet i Frifond barn og unge

Unge under 25 år**

Fylke	Søknader	Tilsagn	Søkt om (kr.)	Tildelt (kr.)	Andel (%)	Antall	Andel (%)
Østfold	18	3	443 899	67 500	2,0	86 135	5,4
Akershus	29	12	623 500	269 650	8,1	193 181	12,0
Oslo	47	20	1 163 055	499 005	15,1	190 683	11,9
Hedmark	9	4	240 800	140 000	4,2	54 611	3,4
Oppland	7	5	164 100	84 083	2,5	53 687	3,3
Buskerud	23	8	536 970	144 995	4,4	82 478	5,1
Vestfold	10	5	236 500	99 500	3,0	72 630	4,5
Telemark	16	13	407 531	290 231	8,8	49 748	3,1
Aust-Agder	10	5	283 000	140 000	4,2	36 075	2,3
Vest-Agder	10	5	240 000	132 000	4,0	61 372	3,8
Rogaland	34	20	647 615	344 049	10,4	155 727	9,7
Hordaland	28	14	697 390	339 046	10,2	164 451	10,3
Sogn og Fjordane	0	0	0	0	0,0	34 603	2,2
Møre og Romsdal	13	7	301 198	194 000	5,9	80 902	5,0
Trøndelag	24	14	516 990	295 800	8,9	142 380	8,9
Nordland	14	6	413 100	121 600	3,7	71 496	4,5
Troms	13	5	343 497	109 097	3,3	50 033	3,1
Finnmark	4	2	84 000	39 000	1,2	23 071	1,4
SUM	309	148	7 343 145	3 309 556	100	1 603 263	100

** SSB, 2018

8. Resultater fra Frifond-undersøkelsen

Frifond-undersøkelsen er en årlig undersøkelse som blir sendt ut til personene som har sendt inn søknader til Frifond barn og unge, Frifond teater og Frifond musikk. Oppsummeringen av resultatene for LNU sine støtteordninger ligger vedlagt.

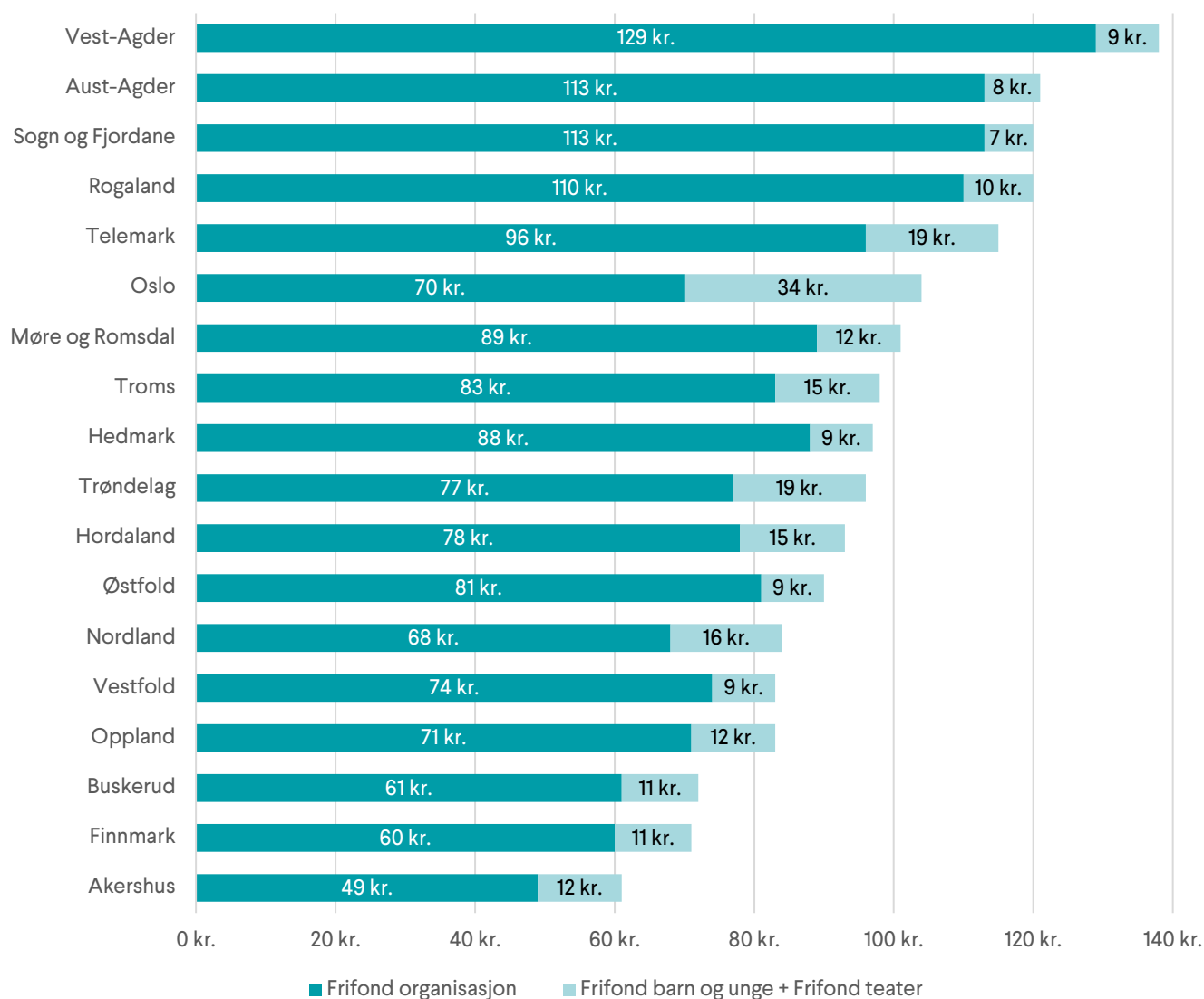
Det aller fleste er enige i at Frifond er en enkel støtteordning, og at retningslinjene er enkle å forstå. LNU planlegger likevel et klarspråkprosjekt høsten 2020, fordi vi stadig er på utkikk etter måter å forbedre kommunikasjonen vår. Vi har også investert i ny søknadsportal sammen med Norsk musikkråd, som forhåpentligvis vil gjøre det enda enklere å være Frifond-søker i fremtiden.

LNU er svært fornøyd med at kjønnsfordelingen blant de som er med på aktiviteter støttet av Frifond barn og unge ser ut til å være helt jevn. Det er noe vi tenker på når vi jobber med kommunikasjon, blant annet gjennom å ha varierte eksempler på aktiviteter man kan få støtte til. Det er nok likevel heller et uttrykk for at denne ordningen kan appellere til de fleste unge. Frifond teater når ut til mange flere jenter enn gutter, nettopp på grunn av at ordningen har et mindre mangfold av aktiviteter som ser ut til å i større grad appellere til jenter.

De aller fleste søkerne oppgir å ha hatt god kontakt med saksbehandleren sin, og mer enn ni av ti oppgir både at de vil anbefale Frifond til andre og at de vil søke igjen om de har et passende prosjekt. Cirka tre fjerdedeler av de som har fått støtte hevder at de ikke kunne gjort prosjektet uten støtte fra Frifond.

Figur 1

Fordelte midler pr. ung under 25 år / fylke

9. Administrasjon av Frifond-ordningen i LNU

Av spillemidlene er 3 840 438 kroner tatt ut til administrasjon av de tre særordningene. Midlene går i hovedsak til å lønne saksbehandlere, drift av søknadsportalen, administrasjonsbidrag til LNU og til informasjonsaktivitet knyttet til Frifond-ordningen.

Totalt 4,18 årsverk har jobbet med Frifond-ordningene i LNU i 2019. Det er litt mindre enn i 2018, og skyldes omstokking innad i forvalt-

ningsavdelingen for å dekke opp behov grunnet permisjoner, sykemeldinger og utvikling av ny søknadsportal.

Rådgiverne i Frifond deltar i et team med egen koordinator. Rådgiverne er også en del av forvaltningsavdelingen i LNU, hvor felles forvaltningsfaglige utfordringer og strategier diskuteres.

LNU forvalter omtrent 181 millioner kroner fordelt på åtte nasjonale og internasjonale støtteordninger på vegne av Utenriksdepartementet, Barne- og likestillingsdepartementet og Kulturdepartementet. Blant støtteordningene LNU forvalter er Frifond organisasjon den største, og delte ut 127 millioner kroner i 2019.

9.1 LNUs saksbehandlingssystem

LNU har siden 2010 hatt en elektronisk søknadsportal, hvor søkerne gjør hele prosessen fra søknad til rapportering digitalt. I 2019 har LNU og NMR samarbeidet tett om å investere i en ny, felles søknadsportal. Dette for å trygge forvaltningen ytterligere, bedre samkjøringen mellom paraplyene, og være mindre sårbare.

Sommeren 2019 ble det inngått avtale med Machina AS, som er leverandør av Insights. Dette er samme saksbehandlingssystem som blant annet Bufdir benytter for å håndtere den nasjonale grunnstøtta. Allerede høsten 2019 ble det kjørt en pilot, og i løpet av vinteren og våren 2020 var samtlige av støtteordningene til LNU og NMR å finne i den nye søknadsportalen, støtteordninger.no.

4. desember 2019 innvilget KUD søknad fra LNU og NMR om å benytte 1 225 000 kroner av restmidlene fra Frifond barn og unge til å finansiere deler av den felles søknadsportalen. Halvparten av beløpet ble regnskapsført i 2019, og halvparten blir regnskapsført i 2020. Tilskuddet fra KUD er svært viktig for å få realisert den nye portalen, som kommer til å være avgjørende for både LNU og NMR sin forvaltning i mange år fremover. Forhåpentligvis vil den nye portalen også bidra til at det blir enklere og tryggere å søke Frifond-støtte.

Målet fremover er å lage en felles søkeplattform for organisasjonene som søker på Frifond organisasjon i LNU eller NMR, og den nasjonale grunnstøtta hos Bufdir. Organisasjonene vil da kunne levere én søknad på ett sted til samme tid istedenfor å måtte forholde seg til ulike plattformer, frister og tall, i tråd med målene om forenkling av forvaltningen. Dette er LNU, NMR og Bufdir i tett dialog om, og vi ser på mulige løsninger sammen med Machina.

9.2 Koordinering og samarbeid med Norsk musikkråd

De to Frifond-paraplyene har møter én til to ganger per semester, og LNU anser samarbeidet som godt. LNU har ansvaret for koordinering og administrasjon av et felles informasjonsbudsjett.

På saksbehandlermøtene i 2019 har vi oppdatert hverandre på status i støtteordningene, gjennomgått informasjonsstrategi, og samkjørt søknadsskjemaene til den nye felles søknadsportalen.

Paraplyene har også satt ned en prosjektgruppe som arbeider med utvikling av felles søknadsportal, denne har bestått av avdelingsleder i LNU, Frifond-koordinator og spesialrådgiver i NMR. Prosjektgruppen har møttes på jevnlig basis gjennom hele 2019 for å samordne arbeidet med søknadsportalen. Dette samarbeidet har fungert veldig fint.

Generalsekretærene i LNU og NMR har også hatt kontakt i løpet av året for å drøfte felles utfordringer og muligheter knyttet til Frifond-ordningen. Generalsekretærene har ansvar for fordelingen av Frifond-midlene mellom de to organisasjonene.

9.3 Informasjonsarbeid

Informasjonsarbeidet i 2019 har vært preget av Frifonds nye strategi; økt fokus på sosiale medier og digitale flater, heller enn fysiske turer rundt i landet.

9.3.1 Strategi for Frifonds informasjonsarbeid

Året begynte med å legge en strategi for Frifonds informasjonsarbeid. Hovedmålet som ble satt var at alle i Norge mellom 16-22 år skal få vite at de kan få penger fra Frifond. Vi bestemte oss for tre strategiske grep: Organisere informasjonsarbeidet på en bedre måte, jobbe for å komme oss inn i klasserom på skoler, og heve kvaliteten på den digitale kommunikasjonen.

Ved å etablere rollen kommunikasjonskoordinator, fikk vi bedret samarbeidet og informasjonsflyten mellom saksbehandlerne og kommunikasjonsrådgiverne. Dette var med på å gi gode resultater i det digitale informasjonsarbeidet (se under).

Å få komme inn på skoler for å fortelle om Frifond, er en utfordring vi møter stadig. Mange skoler har streng ingen reklame-policy, og anser dessverre Frifond som en kommersiell aktør. Vi har ikke funnet en god løsning på dette enda, men jobber videre for å komme forbi dette.

For å nå ut til flere potensielle Frifond-søkere,

valgte vi å prioritere ned informasjonsturer og heller satse mer på vårt digitale informasjonsarbeid. Vi har i flere år sett begrenset effekt av stand på arrangementer, og av å holde egne informasjonskvelder når vi er på tur. Vi har best effekt de stedene vi får komme inn på skolene og holde foredrag for elevene, derfor har vi valgt å ikke reise til steder der vi ikke får tilgang til skoler.

9.3.2 Digitalt informasjonsarbeid

I løpet av 2019 har vi fortsatt arbeidet med å bygge opp frifond.no som en naturlig førstelinje mot målgruppene i særordningene. Her skal mulige søkere kunne finne relevant informasjon om Frifond, inspirasjon fra andre prosjekter, få veiledning i søkeprosessen, og ikke minst sendes videre til rett søkeskjema. Ny nettside ble lansert i mars 2018, og i en sammenlignbar periode fra april-desember har vi økt antall besøk med 11% (til 59 395 besøk), og antallet individuelle brukere med 23% (til 34 655 brukere) fra 2018 til 2019. Økningen er størst fra søkemotorer som Google (økning i individuelle brukere på 26%), og vi er fornøyde med at frifond.no i større grad enn før blir funnet i organiske søk.

Trafikken fra sosiale medier har tidligere vært lav, men antall brukere har i samme periode som ovenfor økt med 115% til 1811 brukere. Dette er en stor økning, som i stor grad skyldes en Snapchat-kampanje mot slutten av året med egenproduserte filmer, basert på faktiske pro-

sjekter. Samtidig er det i totalbildet relativt lite trafikk som kommer via sosiale medier, og dette er noe vi vil prioritere høyere i informasjonsarbeidet i 2020. Særlig erfaringene med Snapchat er noe vi vil jobbe videre med, og har investert en del av informasjonsbudsjettet i bedre utstyr for foto- og videoproduksjon.

9.3.3 Tradisjonelle medier

Tradisjonelle medier, både trykte og digitale, er en viktig kanal for å øke synligheten til Frifond som sådan, men også for hvert enkelt Frifond-støttet prosjekt. For eksempel kan dekning i en lokal- eller regionsavis være viktig for å lykkes med gjennomføringen av en musikk-festival. Ofte nevnes Frifond kun i en bisetning, som en finansieringskilde, mens andre tilfeller vies ordningen større oppmerksomhet. I medieanalysen skiller vi ikke mellom dette.

Dekningen av Frifond i trykte medier er jevn, med 94 individuelle saker i 2019 (96 i 2018), og spredt over hele landet. Tar vi med nettaviser og -magasiner er det en liten økning til 202 saker (193 i 2018). Ser vi mer kvalitativt på tallene, er rekkevidden vi har hatt langt større i 2019. Særlig to saker har bidratt til det. I februar skrev seher.no og dagbladet.no om Ida Maria, og henviste til en artikkel om artisten på frifond.no. I juli fortalte VG.no og nettavisen.no om en gruppe videregående-elever som ville finne Oslos beste og billigste kebab.

10. Avslutning

2019 har vært et rekordår for Frifond barn og unge, med rekordhøy utdeling, og med det største søknadsgrunnlaget som har vært på ti år. Frifond teater holder seg stabilt, og fortsetter å vokse litt. Dette kan ha flere årsaker, men vi tror den nye markedsføringsstrategien vår med satsning på digitale flater og sosiale medier har vært sterkt medvirkende til dette.

Saksbehandlingstiden har vært svært kort gjennom stort sett hele året i både Frifond teater og Frifond barn og unge. Vi opplever at det er noe av det viktigste servicen vi kan yte til søkerne våre, og vil fortsette å satse på det. Vi tror det har vært medvirkende til de jevnt over hyggelige tilbakemeldingene vi ellers fikk i Frifond-undersøkelsen.

Frifond organisasjon har hatt en liten nedgang i støttemottakere fra tidligere år. Fire organisasjoner som tidligere har fått støtte måtte avslås, og ingen nye organisasjoner kom inn i ordningen. Tallene for medlemmer og lokallag holder seg likevel stabilt. Fokuset i 2019 har vært forenkling og samkjøring med LNUs andre støtteordninger. Det har blitt gjort omfattende prinsippavklaringer, og avholdt flere møter med ulike søkere for å avklare forvaltningsmessige spørsmål. Retningslinjene for 2020 har hatt en gjennomgående strukturendring, for å tydeliggjøre kriteriene for å motta og forvalte støtten. Det er en del av LNU

sitt kontinuerlige arbeid med å gjøre det enklere og tydeligere for søkerne å vite hva som kreves av dem. Det er fremdeles et mål å samkjøre søknadsprosessen mer med nasjonal grunnstøtte, et arbeid som vil fortsette i 2020.

Midlene øremerket egenorganisert fysisk aktivitet fortsetter å gi LNU muligheten til å støtte en rekke grupper og aktiviteter som tidligere har havnet mellom to stoler, siden de verken har mottatt støtte fra særordningene i Frifond eller fra Norges Idrettsforbund (NIF). Gjennomsnittlig viser det seg også i år at prosjekter innen fysisk aktivitet blir innvilget med en noe høyere sum enn øvrige prosjekter i Frifond barn og unge. Dette peker på at det er etterlengtede midler. Vi mener fremdeles at Frifond barn og unge er en god måte å fordele midler til denne typen aktivitet.

LNU er glade for det gode samarbeidet med Norsk Musikkråd gjennom 2019, spesielt i det store arbeidet som er gjort med å lage ny felles søknadsportal, der vi kan sende søknader mellom Frifond-ordningene.

LNU mener at organisasjonen i sin forvaltning av Frifond oppfyller støtteordningens formål. LNU jobber stadig med å utvikle ordningen for å nå ut til en så stor og variert søkergruppe som mulig, og ser frem til å fortsette samarbeidet med Kulturdepartementet om å bidra til enda mer aktivitet blant barn og unge i hele landet.

